

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa K. Ś.
przeciwko P. A.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 lipca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w (...) r.pr. U. M. K. wynagrodzenie w kwocie 5400,- (pięć tysięcy czterysta) zł podwyższone o stawkę podatku VAT z tytułu udzielenia powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3) oddala wniosek pozwanego o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę. Dla skutecznego natomiast powołania się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. konieczne jest wskazanie przez skarżącego okoliczności uzasadniających twierdzenie o zaistnieniu jednej z podstaw nieważności postępowania określonych w art. 379 pkt 1 - 6 k.p.c.

Wskazywane przez skarżącego, jako podstawa nieważności postępowania zarówno przed Sądem pierwszej, jak i drugiej instancji, pozbawienie możliwości obrony praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) zachodzi wówczas, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać udziału w postępowaniu lub w jego istotnej części. Pozbawienie to musi w sposób bezwzględny wyłączać możliwość obrony, chociaż nie można go utożsamiać z całkowitym wyłączeniem strony od udziału w postępowaniu. Zgodnie z dominującym poglądem judykatury, przyczyny pozbawienia strony możliwości obrony praw nie obejmują decyzji procesowych sądu dotyczących

postępowania dowodowego, w tym odmowy przeprowadzenia zawnioskowanego dowodu lub jego pominięcia lub braku decyzji w tym przedmiocie. Nie jest także istotne, czy nastąpiło to w wyniku przyjęcia, że dane dowody nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, czy w wyniku naruszenia przepisów postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 r., II PK 189/14, M. Pr. z 2015 r., nr 9, poz. 450 i orzeczenia w nim powołane, z dnia 20 sierpnia 2015 r., II CSK 637/14, nie publ., postanowienie z dnia 20 maja 2016 r., II CZ 29/16, nie publ.). W toku postępowania zarówno przed Sądem pierwszej instancji, jak i Sądem drugiej instancji skarżący był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika stąd jego zarzuty zmierzające do wykazania, że uniemożliwiono mu zaprezentowanie swojego stanowiska i udział w postępowaniu dowodowym nie mogą być skuteczne. Nie może także odnieść zamierzonego skutku zarzut, że nie doręczono mu transkrypcji nagrania rozprawy z ostatniej rozprawy przed Sądem Okręgowym skoro doręczono mu płytę z nagraniem obrazu i dźwięku z tej rozprawy. Brak jest więc podstaw do przyjęcia, że doszło do nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym lub zarzucanej w powiązaniu z art. 386 § 2 k.p.c. nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym, którą Sąd drugiej instancji powinien był uwzględnić.

Powołanie się na przesłankę opisaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wskazania na niewątpliwą, widoczną na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). Skarżący wskazując szczegółowo wymienione dowody, o których dopuszczenie wnosił w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji twierdzi, że Sąd drugiej instancji zaaprobował ustalenia i ocenę materiału dowodowego dokonane przez Sąd Okręgowy mimo pominięcia istotnych dowodów, w tym akt zakończonych spraw cywilnych mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Brak przekazania akt stanowiących podstawę ustaleń faktycznych z Sądu Okręgowego Sądowi Apelacyjnemu nie uzasadnia przesłanki oczywistej zasadności skargi skoro w zakresie istotnym

dla rozstrzygnięcia kopie dokumentów w nich zawartych znajdują się w aktach sprawy. Oczywista zasadność skargi zachodzi wówczas, gdy z samej treści wniosku wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez dokonywania pogłębionej analizy wynika podstawowa, elementarna i jaskrawa wadliwość zaskarżonego orzeczenia. Mając na uwadze uzasadnienie wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi na tle motywów zaskarżonego postanowienia, brak jest podstaw do stwierdzenia oczywistości naruszenia wskazanych przez niego przepisów prawa procesowego i materialnego, a w konsekwencji uznania, że *prima facie* zachodzi oczywistość zasadności skargi kasacyjnej.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Brak podstaw do przyznania pozwanemu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego w części kosztów zastępstwa prawnego za ten etap postępowania, którym jest przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, bo jednozdaniowego uzasadnienia wniosku w tym przedmiocie zawartego w odpowiedzi na skargę kasacyjną, nie można uznać za wywód prawny dotyczący wskazanych przez skarżącego przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c.